

Bredde), hvor i 1856 24,82 p. m., og i 1870 13,88 p. m. af Befolkningen vare Spedalske, de på Pleiestiftelser henlagte herved medregnede. Alle disse Steder ere beliggende i Nordre Bergenhus Amt.

Af de Spedalske ere nu noget over $\frac{1}{3}$ optagne i offentlige Pleiestiftelser. Af disse havdes fra ældre Tider et Hospital i Bergen stiftet År 1276. Også i Molde i Romsdalen var fra ældre Tider et Hospital for Spedalske, der dog nu er gået over til en Statsanstalt og betydelig udvidet. Senere blev i Bergen oprettet en Helbredelsesanstalt, væsentlig bestemt for Spedalske, men hvori også Patienter, der led af andre kroniske og ondartede Hudsygdomme, kunde optages. Endnu senere, fra 1857 af, ere 2 nye Pleiestiftelser for Spedalske opførte og underholdes for Statens Regning, uden Udgift for de deri optagne eller for deres Hjemstavn.

Spedalskheden er noget, dog ubetydelig, større blandt Mænd end blandt Kvinder.

Spedalskheden antager to forskellige Former, den knude Form (Elephantiasis tuberculosa), der er den mest ondartede, og den glatte Form (Elephantiasis anæstetosa). Den er en kronisk Sygdom af meget lang Varighed. Man har troet at finde at, efterat Spedalskheden tydelig har vist sig på Legemets Overflade, har den knude Form i Gennemsnit varet $9\frac{1}{2}$ År, den glatte $18\frac{1}{2}$ År, forinden den endte med Døden. Forud for Spedalskhedens Udbrud gå næsten bestandig langvarige Prodromer.

Der har været anstillet og anstilles fremdeles talrige Forsøg med denne Sygdoms Helbredelse, uden at dog disse have ført til noget bestemt Resultat. Enkelte Helbredelser synes dog at være opnåede, når Sygdommen blev behandlet tidlig; men også da ere hyppig Recidiver forekomne.

Som Årsager til Spedalskhedens Udbredelse og Opkomst har været anført Sygdommens Arvelighed, hvorved dog ikke sjelden et enkelt Led i Arverækken overspringes, Smitte, slet Ernæring med overveiende Fiske-spise, usunde Boliger og manglende Renlighed, Jordbundens Fugtighed, usundt Arbejde, særlig Gjætning af Kreaturene i fugtigt Klima og i Kulde tidlig om Våren og senhøstes. Den førstnævnte, Arveligheden, må heraf ansees som den væsentligste, men dog langt fra eneste. Samvirken af alle disse Sygdomsårsager kommer det nok væsentligst an på. Med det stigende Velvære og Oplysning vil denne skrækkelige Sygdom forhåbentlig hos os, som andetsteds, vige for Kundskabens rensende og